

«ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ»
КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМ
ЖОО-ға дейінгі білім беру факультеті
ЖОО-ға дейінгі дайындық кафедрасы

ПӘННІҢ ОҚУ ӘДІСТЕМЕЛІК КЕШЕНІ
КУа1 1101 Қазақ тілі (Грамматика, жазылым)
005

Семестр – 2
Кредит саны – 9
Сағат саны – 6

Алматы, 2025

Пәннің оқу-әдістемелік кешенін жасаған: аға оқытушы Қасымова Ж.П.
Оқу жоспарына сәйкес әзірленді.

ЖОО-ға дейінгі дайындық кафедрасының мәжілісінде қарастырылған және ұсынылған.

« 04 » 12 2025 ж. Хаттама № 4

Кафедра меңгерушісі Н.Б. Тәуекелов

СИЛЛАБУС
2024-2025 оқу жылының көктемгі семестрі
«Қазақ тілі» білім беру бағдарламасы

Пәннің ID және атауы	Білім алушының өзіндік жұмысы (БӨЖ)	Кредиттер саны			Кредиттердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен білім алушының өзіндік жұмысы (ОБӨЖ)
		Дәрістер (Д)	Семинар сабақтар (СС)	Зерт. сабақтар (ЗС)		
87897 Қазақ тілі	5	-	9	-	9	7
ПӘН ТУРАЛЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АҚПАРАТ						
Оқыту түрі	Циклы, компоненті	Дәріс түрлері	Семинар сабақтарының түрлері	Қорытынды бақылаудың түрі мен платформасы		
офлайн	ОК	-	практикалық	ауызша емтихан		
Дәріскер (лер)	Қасымова Ж.П., аға оқытушы					
e-mail:	Zhanat_kasymova@mail.ru					
Телефоны:	87051511470					
Ассистент (тер)						
e-mail:						
Телефоны:						
ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ						
Пәннің мақсаты	Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)*			ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ)		
Қандас тыңдаушыларды Қазақстан Республикасының Жоғары оқу орындарына оқуға түсу үшін оқу сауаттылығы пәні бойынша ұлттық бірыңғай тест сынағын тапсыруға дайындау.	1. Тіл дыбыстарын оқытуда қазақ тілінде сауатты жазуға дағдыландыру, лексикалық сөздік қорын дамыта отырып сөйлеу дағдысын қалыптастыру;			1.1 Грамматикалық талдау дағдысын дамыта отырып, сауатты әрі көркем жаза алады.		
	2. Мәтінмен жұмыс жасай білуге дағдыландыру, мәтінге сұрақ қоя білуді үйрету, мәтіннен негізгі идеяны таба білу, мәтінге сүйеніп диалог құрастыра білуге дағдыландыру, мәтіннен түсінгеніне сүйеніп, ой қорыта білуге дағдыландыру;			1.2 Білім алушы бойындағы шығармашылық қабілеттерді ашып және оны дамыта алады.		
	3. Қазақ тілінің дыбыстық ерекшелігін жүйелі түрде буынға ұластырып, одан орфография мен орфоэпия заңдылықтарының қағидаларын меңгеру, оқу және қажет болған жағдайда ресми-іскери қарым-қатынаста сөйлесе білуге, оған тән ерекшеліктерді жүйелі түрде қабылдай алуға, түсінуге қабілетті болады.			2.1 Мәтін бойынша жеңіл және күрделі сұрақтар құрастыра алады, мәтіннен алған жаңа ақпаратты сұрыптай алады.		
	4. Қарым-қатынас жағдайына сәйкес ақпарат сұрауға және хабарлауға, қатысушылардың іс-әрекеттеріне баға беруге, таным мен қарым-қатынас жағдайында әңгімелескен адамға әсер ету құралы ретінде ақпаратты пайдалану;			2.2 Түрлі тапсырмаларды орындауда қолдана алады, мәтін идеясын өмірмен байланыстыра алады, рефлексия жасап ой қорыта алады.		
				3.1 Теориялық ережелерді мәтін мазмұнынан екшей отырып, жинақтау, түсіндіру, нәтижені сұрыптау үдерістерін жүзеге асыра алады.		
				3.2 Оқу барысында нақты шешімдер қабылдай білу, презентациялар жасап, ой түйіндеуге қабілетті бола алады.		
Пререквизиттер	-			4.1 Мәтіннің әрбір бөліктерін, қорытындысын сипаттап бере алады, бөліктерге бөліп тұжырымдай алады.		
				4.2 Түрлі дереккөздерді пайдалана отырып, әңгімелескен адамды дәлелдер арқылы сендіре алады.		
Постреквизиттер	Қазақ тілі мен әдебиет пәндері			1.1 Грамматикалық талдау дағдысын дамыта отырып, сауатты әрі көркем жаза алады.		

Оқу ресурстары	Оқу әдебиеттері: Негізгі: 1. Қадырқұлов Қ.Ш., Қазақ тілін оқыту әдістемесі. – Алматы: Қазақ университеті, 2018. 2. Тастемірова Г.А., Ибраимова Ж.Т. Т22 Қазақ тілі: оқнық, үйренейік, ізденейік. Өнд., толық. 2-бас.: оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2021 3. Наралиева Р.Т. Оқу сауаттылығы: оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2020. – 114б. 4. Қамза Ж.Б., Ахметова Х.Б. Оқу сауаттылығы: Талапкерлерге арналған оқулық-тест. – Алматы: Шың-кітап, 2023. – 252 б. 5. Наралиева Р.Т., Тастемірова Г.А., Тілеужанова Г.Т. Қазақ тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Алматы, Қазақ университеті, 2021. – 125 б. Қосымша: 1. Жұбанов Қ. Қазақ тілі жөніндегі зерттеулер. – Алматы, 2010 2. Тоғанов М. Тіл тарихы туралы зерттеулер. – Алматы, 2002 3. Наралиева Р.Т., Тойғанбекова М.Ш., Сұлтанова Б.М. Оқу сауаттылығы. – Алматы: Қазақ университеті, 2019. 4. Наралиева Р.Т., Тойғанбекова М.Ш., Идирисова Г.А. Оқу сауаттылығы. – Алматы: Қазақ университеті, 2017. – 162 б. Интернет-ресурстар: 1. kz.testing.kz 2. https://ziatker.kz/docx/oqy_sauattylygy_boiynsa_test_suraqtary_27263.html 3. https://testcenter.kz/upload/iblock/d2d/o_u-sauattyly_y.pdf 4. https://Guesl_KazNU_AccessKazNU12
Пәннің академиялық саясаты	Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен айқындалады. Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде қолжетімді. Ғылым мен білімнің интеграциясы. Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейіндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университетінің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабақтар, зертханалық сабақтар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабақтары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді. Сабаққа қатысуы. Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау балдардың жоғалуына әкеледі. Академиялық адалдық. Практикалық/зертханалық сабақтар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа «Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары», «Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі» тәрізді құжаттармен регламенттеледі. Инклюзивті білім берудің негізгі принциптері. Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адам құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студент үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден гөрі не істей алатындығы болып табылады. Өртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күшейтеді. Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар телефон: 87051511470, Zhanat_kasymova@mail.ru кеңестік көмек ала алады. МООС интеграциясы (massive openlline course). МООС-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар МООС-қа тіркелуі қажет. МООС модульдерінің өту мерзімі пәнді оқу кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек. Назар салыңыз! Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ МООС-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау балдардың жоғалуына әкеледі.

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оқу жетістіктерін есептеудің балдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі				Бағалау әдістері															
Баға	Балдардың сандық баламасы	% мәңдегі балдар	Дәстүрлі жүйедегі баға																
A	4,0	95-100	Өте жақсы	Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген.															
A-	3,67	90-94		Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақытылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар, викториналар, жарыссөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады.															
B+	3,33	85-89	Жақсы	Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері бағаланады.															
B	3,0	80-84		<table><tr><th>Формативті және жиынтық бағалау</th><th>% мәңдегі балдар</th></tr><tr><td>Практикалық сабақтардағы белсенділік</td><td>5</td></tr><tr><td>Практикалық сабақтарда жұмыс істеуі</td><td>20</td></tr><tr><td>Өзіндік жұмысы</td><td>25</td></tr><tr><td>Жобалық және шығармашылық қызметі</td><td>10</td></tr><tr><td>Қорытынды бақылау (емтихан)</td><td>40</td></tr><tr><td>ЖИЫНТЫҒЫ</td><td>100</td></tr></table>		Формативті және жиынтық бағалау	% мәңдегі балдар	Практикалық сабақтардағы белсенділік	5	Практикалық сабақтарда жұмыс істеуі	20	Өзіндік жұмысы	25	Жобалық және шығармашылық қызметі	10	Қорытынды бақылау (емтихан)	40	ЖИЫНТЫҒЫ	100
Формативті және жиынтық бағалау	% мәңдегі балдар																		
Практикалық сабақтардағы белсенділік	5																		
Практикалық сабақтарда жұмыс істеуі	20																		
Өзіндік жұмысы	25																		
Жобалық және шығармашылық қызметі	10																		
Қорытынды бақылау (емтихан)	40																		
ЖИЫНТЫҒЫ	100																		
B-	2,67	75-79																	
C+	2,33	70-74																	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық																
C-	1,67	60-64																	
D+	1,33	55-59	Қанағаттанарлықсыз																
D	1,0	50-54																	
FX	0,5	25-49																	
F	0	0-24																	
Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері.																			
Апта -сы	Тақырып атауы			Сағат саны	Макс. балл														
I-модуль. Қазақ тілінің морфологиялық жүйесі																			
1	1-Д. - 1-СС. Мәтінді түсініп оқу: негізгі ойды анықтау. Тілдік бағдар: Етістік. Түбір және туынды етістік. Туынды етістіктердің жасалу жолдары. Дара және күрделі етістіктер. Болымды және болымсыз етістіктер. Тұйық етістік, ерекшелігі /кимыл есімі/ Етістіктің құрылымдық түрленуін мәтін бөлімдерінен табу. Мәтін мазмұнындағы қалып етістіктердің қызметін ерекшелеу.			6	6														
2	2-Д. - 2-СС. Мәтін тақырыбы мен идеясы: айырмашылығы мен байланысы. Тілдік бағдар: Етіс және оның түрлері. Есімше, көсемше. Етістіктің шақтары. Шақтардың жасалу жолдары. Мәтін мазмұнындағы шақ түрлерін ажырату. Мәтіннен алынған сөйлемдерді шақ түрлеріне өзгерту. Етістіктің райлары. Етістіктің сөйлемдегі қызметі. 1-ӨБӨЖ. 1-БӨЖ орындау бойынша кеңес беру.			6	6														
3	3-Д. - 3-СС. Мәтін құрылымы: кіріспе, негізгі бөлім, қорытынды. Тілдік бағдар: Үстеу. Негізгі және туынды үстеулер. Туынды үстеудің жасалуы. Үстеулердің мағыналық түрленуі. Мәтін құрамындағы үстеулердің қолданылу жиілігі. Үстеулердің сөйлемдегі басты қызметі. Мәтін бойынша тапсырмалар. Еліктеуіш сөздер. Дыбыстық еліктеуіштер, олардан жасалатын сөз таптары. Бейнелеуіш сөздер. Еліктеуіштердің сөйлемдегі қызметі. 1-БӨЖ. Сынама тест мәтіндері бойынша мәтіннің негізгі идеясын анықтау, жасырын мағынаны түсіну және тұжырым жасау.			6	17														
4	4-Д. - 4-СС. Абзацпен жұмыс: негізгі ақпаратты табу. Тілдік бағдар: Шылау сөздер және олардың түрлері. Септеудік, жалғаулық, демеулік шылаулардың ерекшелігі, түрлері. Мәтін мазмұнындағы шылаулардың шылау түрлерінің қолданылу қызметі. Шылаулардың емлесі. Одағай сөздер, ерекшеліктері. Одағайдың түрлері. Одағайдың тыныс белгісі. 2-ӨБӨЖ. 2-БӨЖ орындау бойынша кеңес беру.			6	6														

5	5-Д. - 5-СС. Кілт сөздер арқылы мәтінді талдау. Тілдік бағдар: Сөз таптарын толық қайталау. Арнайы мәтіндегі сөйлемдерден сөз таптарының қолданылу жүйесін сарптау. Синтаксистің зерттеу нысаны. Синтаксистің үш саласы: сөз тіркесі синтаксисі, жай сөйлем синтаксисі, құрмалас сөйлем синтаксисі. 2-БӨЖ. Сынама тест мәтіндері бойынша автордың көзқарасын анықтау және дәлелдеу.	6	6
2-модуль. Қазақ тілінің синтаксисі			
6	6-Д. - 6-СС. Мәтіндегі ой бөліктері. Тілдік бағдар: Сөз тіркесі. Сөз тіркесіне ұқсас конструкциялар. Тұрақты тіркес, күрделі сөз, түйдекті тіркес. Сөз тіркесінің негізгі белгілері. Сөз тіркесі сынарлары: бағынышты, басынқы сынарлар. Есімді, етістікті сөз тіркестері. Жай, күрделі сөз тіркестері. 3-БӨЖ. 3-БӨЖ орындау бойынша кеңес беру.	6	6
7	7-Д. - 7-СС. Мәтіннен нақты ақпаратты табу. Тілдік бағдар: Сөздердің тіркесу амалдары: жалғаулар, шылаулар арқылы, орын тәртібі және интонация арқылы. Шылау арқылы байланысқан сөз тіркесінің сөйлемдегі қызметін ерекшелеу. Сөз тіркесінің байланысу түрлері: қыса және матаса, меңгеріле, жанаса, қабыса байланысқан сөз тіркесі. Қабысу мен жанасуды ажыратудың басты белгілері. Сөздердің байланысу түрлері мен тәсілдерін мәтін құрамынан толық меңгеру. 3-БӨЖ. Сынама тест мәтіндері бойынша сұрақ құрастыру және оған дәлелді жауап беру..	6	6
8	8-Д. - 8-СС. Жасырын ақпаратты анықтау (инференция жасау). Тілдік бағдар: Сөйлем және оның тыныс белгілері. Тыныс белгі мен интонация. Қос тыныс белгі қойылатын тұстар. Сөйлем мүшелері. Дара және күрделі мүшелер. Тұрлаулы және тұрлаусыз мүшелер. Сөйлем мүшелеріне ортақ белгілер. Бастауыш және баяндауыш болатын сөз таптары. Есім баяндауыш, етістікті баяндауыш. Бастауыштан кейін қойылатын сызықша. Бастауыш пен баяндауыштың жақтық байланысы. 4-БӨЖ. Мәтінді жылдам әрі тиімді оқу тәсілдері бойынша жұмыс.	6	6
1-Аралық бақылау.			100
9	9-Д. - 9-СС. Автор көзқарасын анықтау. Тілдік бағдар: Сөйлемнің тұрлаусыз мүшелері. Толықтауыш, пысықтауыш, анықтауыш болатын сөз таптары. Тура және жанама толықтауыштар. Пысықтауыштың түрлері. Мәтіндегі тұрлаусыз мүшелердің қолданылу жүйесі. Айқындауыш мүшелер, түрлері. Айқындауыштың емлесі.	6	7
10	10-Д. - 10-СС. Мәтін мазмұнын қысқаша мазмұндау. Тілдік бағдар: Сөйлемнің бірыңғай мүшелері. Жалпылауыш сөздер, тыныс белгілері. Сөйлем мүшелеріне жатпайтын сөздер, олардың сипаты. Оқшау сөздер. Одағай сөздердің тыныс белгілері. Қыстырма сөздер, олардың сөйлемдегі қызметі. Қаратпа сөздер, тыныс белгілері. 5-БӨЖ. 4-БӨЖ орындау бойынша кеңес беру.	6	7
3-модуль. Сөйлем синтаксисі туралы мағлұмат			
11	11-Д. - 11-СС. Сұрақ құрастыру және мәтін бойынша жауап беру. Тілдік бағдар: Жай сөйлем синтаксисі. Жай сөйлемнің түрлері. Жақты және жақсыз сөйлемдер. Жақсыз сөйлемнің жасалу жолдары. Жалаң және жайылма сөйлемдер. Толымды және толымсыз сөйлемдер. Мәтін бойынша жай сөйлемдерді түрлендіру. 4-БӨЖ. Сынама тест мәтіндері бойынша қажетті ақпаратты табу және оны қолдану.	6	7
12	12-Д. - 12-СС. Мәтіннің жанрын анықтау (әңгіме, мақала, хабарлама т.б.). Тілдік бағдар: Құрмалас сөйлем синтаксисі. Құрмалас сөйлемнің құрамындағы жай сөйлемдердің байланысу тәсілдері. Құрмалас сөйлемнің түрлері: салалас, сабақтас, аралас құрмалас сөйлемдер. Құрмалас сөйлемнің тыныс белгілері.	6	7
13	13-Д. - 13-СС. Мәтіндегі себеп-салдар байланысы. Тілдік бағдар: Төл сөз. Автор сөзі. Төлеу сөз. Төл сөзді төлеу сөзге айналдыру жолдары. Төл сөзге тән тыныс белгілер. Төл сөз бен автор сөзінің орын тәртібі және тыныс белгілері. Диалог. 6-БӨЖ. 5-БӨЖ орындау бойынша кеңес беру.	6	7

14	14-Д. - 14-СС. Мәтінге өз пікірін білдіру және дәлелдеу. Тілдік бағдар: Пунктуация. Тыныс белгілердің орны және қызметі. Сөйлем соңына қойылатын тыныс белгілері (нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі, көп нүкте). Сөйлем ішінде келетін тыныс белгілері (нүктелі үтір, тырнақша, сызықша, жақша, қос нүкте, үтір). Тыныс белгілерінің қабаттаса қолданылуы. 5-БӨЖ. Сынама тест мәтіндері бойынша сыни ойлау дағдыларын дамыту: факт пен пікірді ажырату.	6	7
15	15-Д. - 15-СС. Мәтін бойынша қорытынды жасау және өмірмен байланыстыру. Тілдік бағдар: Шешендік өнер. Шешендік өнердің зерттелуі. Шешендік сөздердің түрлері (шешендік арнау, шешендік толғау, шешендік дау). Шешендік сөздердегі көркемдеуіш құралдар. 7-ОБӨЖ. Екінші аралық бақылау нәтижелерін қорытындылау. Пәннің қорытынды бақылау бағдарламасымен таныстыру.	6	7
2-Аралық бақылау			
Қорытынды бақылау (емтихан)			100
Пән үшін жиынтығы			100
			100

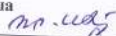
Декан

Бектанов А.А.

Оқыту және білім беру сапасы бойынша

Академиялық комитетінің төрағасы

Ибраимова Ж.Т.

Кафедра меңгерушісі

Тәуекелов Н.Б.

Дәріскер

Қасымова Ж.П.